

VMR Actualiteitendag 2013

Jurisprudentie en actualiteiten handhaving

mr. T.E.P.A. Lam
advocaat Hekkelman Advocaten
senior docent/onderzoeker Radboud Universiteit Nijmegen

Thema's

- Artikel 5:39 Awb
- Betwisting invorderingsbeschikking
- Samenloop last onder dwangsom en invorderingsbesluit
- Verjaring invorderingsbevoegdheid
- Stuiting verjaring
- Natuurlijke verbintenis na verjaring

Artikel 5:39 Awb

- Art. 5:39 lid 1 Awb:
“Het bezwaar, beroep of hoger beroep tegen de last onder dwangsom heeft mede betrekking op een beschikking die strekt tot invordering van de dwangsom, voor zover de belanghebbende deze beschikking betwist.”
- Art. 5:39 lid 3 Awb:
“In beroep of hoger beroep legt de belanghebbende zo mogelijk een afschrift over van de beschikking die hij betwist.”

Artikel 5:39 Awb

- Concentratie van rechtsbescherming
- Ontleend aan art. 6:19 lid 1 Awb
→ Kamerstukken II 2003-2004, 29702, nr. 3, p. 110
- Wezenlijk verschil met art. 6:19 lid 1 Awb
→ de invorderingsbeschikking als bedoeld in art. 5:39 Awb wordt niet van rechtswege meegenomen. De invorderingsbeschikking moet namelijk eerst betwist worden
- Art. 5:39 lid 3 Awb → rechter moet op de hoogte gesteld worden van de betwisting

Betwisting invorderingsbeschikking

- Invorderingsbeschikking betwist?
  - CBB 9 november 2011, *LJN BU4787*, (*AB 2012*, 46)
Voldoende voor de betwisting is dat in bezwaar tegen de last onder dwangsom is aangevoerd dat de hoogte van de opgelegde dwangsom disproportioneel is.
  - AbRS 20 juli 2011, *LJN BR2318*, (*AB 2011*, 363)
    - Informatieplicht → bestuursorgaan moet rechter informeren over genomen invorderingsbeschikking
    - herinneringsplicht → rechter moet bestuursorgaan herinneren tijdig de invorderingsbeschikking te sturen (zie ook AbRS 18 april 2012, *LJN BW3043* geldt ook tav tweede invorderingsbesluit)
-

Samenloop last onder dwangsom en invorderingsbesluit

- AbRS 19 december 2012, *LJN* BY6768
De Afdeling oordeelt dat uit een oogpunt van concentratie van rechtsbescherming art. 5:39 Awb óók geldt indien het bestuursorgaan besluit om niet tot invordering over te gaan of dat weigert.

“Deze uitleg sluit naar het oordeel van de Afdeling aan bij de bedoelingen van de wetgever met de Vierde tranche Awb (Kamerstukken II 2003/04, 29 702, nr. 3, blz. 102-104). Daaruit blijkt dat de wetgever met die wet enerzijds de positie van de derde heeft willen versterken door het bieden van rechtsmiddelen inzake de effectuering van een dwangsom, en anderzijds een opeenstapeling van procedures heeft willen voorkomen door het bewerkstelligen van concentratie van rechtsbescherming, terwijl partijen in gevallen als de onderhavige, waar het een geschil over de effectuering van een opgelegde dwangsom betreft, zijn gebaat bij het zo spoedig mogelijk verkrijgen van een finaal oordeel van de bestuursrechter.”

Verjaring invorderingsbevoegdheid

Bevoegdheid om dwangsommen in te vorderen verjaard?

- Art. 5:35 Awb:

“In afwijking van artikel 4:104 verjaart de bevoegdheid tot invordering van een verbeurde dwangsom door verloop van een jaar na de dag waarop zij is verbeurd.”

- Art. 5:35 Awb bevat geen regeling voor stuiting

- Stuiting wel mogelijk ogv afdeling 4.4.3 Awb

→ Kamerstukken II, 2003/2004, 29702, nr. 3, p. 114.

Stuiting verjaring

- Naast de stuitingsgronden in de Awb kent het BW nog een stuitingsgrond, namelijk art. 3:317 BW.
- Art. 4:106 Awb: verjaring kan slechts gestuit worden door
  - Aanmaning als bedoeld in art. 4:112 Awb
  - Beschikking tot verrekening
  - Betekening of tenuitvoerlegging dwangbevel
- Afwijking van art. 3:317 BW: bestuursorgaan kan de verjaring niet stuiten door een schriftelijke mededeling waarin het zich ondubbelzinnig zijn recht op nakoming voorbehoudt
- Invorderingsbeschikking geen stuitingshandeling?

Natuurlijke verbintenis na verjaring?

Hof Leeuwarden 6 november 2012, *LJN* BY2544

- Bewijspositie gemeente → exploit heeft dwingende bewijskracht, waartegen tegenbewijs openstaat.
  - Gemeente betoogt dat betaling ter voldoening van de dwangsom aan de gemeente beschouwd kan worden als voldoening aan een natuurlijke verbintenis. Die verbintenis is, vanwege de zogenoemde zwakke werking van verjaring, overgebleven na verjaring van de rechtsvordering.
  - Wanneer de rechtsvordering is verjaard, is de betaling onder dreiging van executie niet te beschouwen als de voldoening aan een natuurlijke verbintenis.
  - Appellant heeft niet vrijwillig betaald en om deze reden kon de verrichte betaling redelijkerwijs niet opgevat worden als de voldoening van een natuurlijke verbintenis.
-